

Sygnatura akt I C 320/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Gryfice, dnia 12 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gryficach I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kowalska

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Elwira Kwiecińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 maja 2017 r. w Gryficach

sprawy z powództwa M. M. (1)

przeciwko B. P., A. P.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddala powództwo;

II. **zasądza od powoda M. M. (1) na rzecz powodów B. P. i A. P. uprawnionych solidarnie kwotę 2.400 zł (dwóch tysięcy czterystu złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.**

SSR Małgorzata Kowalska

Sygn. akt I C 320/16

UZASADNIENIE

Pozwem z 25 marca 2016 r. powód M. M. (2) wystąpił do tutejszego Sądu przeciwko pozwanym B. P., (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r., wydanego w sprawie o sygn. akt I C 176/97, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności oraz wyroku Sądu Wojewódzkiego z dnia 3 listopada 1998 r. Ponadto powód wniósł o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) w sprawie o sygn. akt KM 506/16 i o zasądzenie od pozwanych solidarnie na jego rzecz kosztów procesu. W treści uzasadnienia wysuniętego w pozwie żądania M. M. (1) wskazał, że świadczenie objęte ww. tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu. Powód podniósł, że o ile uprzednio „były wszczęte inne postępowania sądowe łączące strony (...), to o fakcie tym nic nie wiedział, bo nie doręczono mu z sądu stosownego wezwania, przez co pozbawiono go możliwości obrony”.

Postanowieniem z dnia 29 marca 2016 r. Sąd z urzędu sprawdził wartość przedmiotu sporu i określił ją na kwotę 7.473 zł.

W piśmie z dnia 8 kwietnia 2016 r. powód wskazał, że w dacie nadania wyrokowi Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r. klauzuli wykonalności, tj. w dniu 14 marca 2013 r. roszczenie objęte ww. tytułem egzekucyjnym było już „znacznie przedawnione”. Ponownie podkreślił, że nic nie wiedział o ewentualnych wcześniej wszczętych przez pozwanych postępowaniach.

Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2016 r. tutejszy Sąd zabezpieczył do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie I C 320/16 roszczenie powoda M. M. (1) o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) P. S. w sprawie KM 506/16.

W odpowiedzi na pozew pozwani B. P. i A. P. wnieśli o odrzucenie pozwu w całości i o zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwani wskazali, że wyrokiem z dnia 7 maja 1998 r. Sąd Rejonowy w Gryficach zasądził na ich rzecz od pozwanego kwotę 1.452,78 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 24 lutego 1997 r. Wyrokiem z dnia 3 listopada 1998 r. Sąd Wojewódzki w Szczecinie oddalił apelację M. M. (1) od ww. orzeczenia. Pozwani podkreślili, że w oparciu o zwalczany tytuł wykonawczy zainicjowali w dniu 26 marca 2001 r. postępowanie egzekucyjne, które dotąd nie zostało umorzone. B. P. i A. P. wskazali, że po wszczęciu przez nich postępowania egzekucyjnego M. M. (1) wystąpił z wnioskiem o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, który nie został uwzględniony. Pozwani wskazali ponadto, że borykali się w ówczesnym czasie z problemami zdrowotnymi A. P. oraz problemami finansowymi. W 2008 r. zwrócili się do kancelarii komorniczej z zapytaniem o stan egzekucji i wówczas uzyskali informację, że „nie wiedzą, gdzie są akta sprawy”. Wówczas pozwani wnieśli o zwrot tytułów wykonawczych. Kiedy okazało się, że jest to niemożliwe, wystąpili do Sądu Rejonowego w Gryficach o wydanie II tytułu wykonawczego w miejsce utraconego. Wniosek został uwzględniony.

W piśmie z dnia 28 kwietnia 2016 r. swój udział do sprawy zgłosił zawodowy pełnomocnik pozwanych B. P., A. P. i (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Wskazani pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie:

- od powoda na rzecz pozwanych B. P. i A. P. solidarnie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

- od powoda na rzecz pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W treści ww. pisma pozwani podnieśli, że komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) – (...) w (...) D. P. prowadził egzekucję przeciwko powodowi w oparciu o zwalczany tytuł wykonawczy w sprawie o sygn. akt KM 589/01. W związku z reorganizacją jego kancelarii komorniczej ww. sprawa została przejęta przez komornika sądowego D. D., która zarejestrowała ją pod nową sygn. akt KM 4724/09. Pełnomocnik pozwanych wskazał, że następnie postępowanie egzekucyjne w ww. sprawie zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wskazał też, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nie nabyła wierzytelności przysługujących przeciwko powodowi, a jedynie świadczy na rzecz pozwanych usługi windykacyjne.

W piśmie z dnia 6 czerwca 2016 r. powód M. M. (1) zakwestionował, aby toczyło się przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 4724/09. Wniósł ponadto o „wyłączenie ze sprawy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.”.

Pismem z dnia 17 czerwca 2016 r. powód cofnął pozew i zrzekł się roszczenia w stosunku do pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., w związku z czym postanowieniem z dnia 16 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy w Gryficach umorzył postępowanie w stosunku do ww. pozwanej i zasądził na jej rzecz od powoda kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na powyższe rozstrzygnięcie zażalenie wniósł powód. Postanowieniem z dnia 2 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił zażalenie powoda na postanowienie tutejszego Sądu z dnia 16 listopada 2016 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 7 maja 1998 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I C 176/97, Sąd Rejonowy w Gryficach zasądził od pozwanego – powoda wzajemnego M. M. (1) na rzecz A. P. i B. P. kwotę 1.452,78 zł wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości 35% w stosunku rocznym od 24 lutego 1997 r. do 14 kwietnia 1998 r., 33% w stosunku rocznym od 15 kwietnia 1998 r., w pozostałym zakresie powództwo oddalił i zasądził od pozwanego – powoda wzajemnego M. M. (1)

na rzecz powodów – pozwanych wzajemnych kwotę 419,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, oddalając jednocześnie powództwo wzajemne.

Wyrokiem z dnia 3 listopada 1998 r., zapadłym w sprawie o sygn. akt II Ca 589/98 na skutek rozpoznania apelacji pozwanego - powoda wzajemnego M. M. (1) od opisanego powyżej rozstrzygnięcia, Sąd Wojewódzki w Szczecinie oddalił apelację.

Prawomocnemu wyrokowi Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r. nadano klauzulę wykonalności w dniu 16 marca 1999 r.

Akta sprawy I C 176/97 zostały zbrakowane.

Dowód:

- kserokopia wyroku SR w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r. – k. 4, 42 oraz k. 5 akt I Co 1510/12,
- kserokopia wyroku SW w Szczecinie z dnia 3 listopada 1998 r. – k. 5, 41, oraz k. 6 akt I Co 1510/12,
- notatka urzędowa z dnia 5 sierpnia 2016 r. – k. 102.

Dnia 26 marca 2001 r. pozwani B. P. i A. P. wystąpili do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w(...) D. P. z wnioskiem o wszczęcie – na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r., wydanego w sprawie o sygn. akt I C 176/97 - postępowania egzekucyjnego przeciwko M. M. (1). Sprawie egzekucyjnej nadano sygnaturę KM 589/01 i podjęto w niej m.in. następujące czynności: wezwano wierzycieli do usunięcia braków wniosku (opłaty stosunkowej) - dnia 29 marca 2001 r., zawiadomiono dłużnika o wszczęciu egzekucji i wezwano go do wskazania mienia – 15 maja 2001 r., przekazano akta do Sądu Rejonowego w Gryficach do sprawy I C 176/97 – 11 lutego 2002 r., a dnia 13 września 2002 r. - wystosowano pismo do wierzyciela.

W dniu 25 maja 2001 r. M. M. (1) złożył skargę na czynność komornika sądowego D. P.. Skargę zarejestrowano pod sygn. akt XV Co 2578/01. Postanowieniem z dnia 6 września 2001 r. Sąd Rejonowy w Szczecinie przekazał wniosek dłużnika o umorzenie egzekucji do rozpoznania komornikowi sądowemu. Na powyższe rozstrzygnięcie zażalenie złożył M. M. (1). Sąd Rejonowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 30 listopada 2001 r. odrzucił zażalenie M. M. (1). Postanowieniem z dnia 31 marca 2003 r., zapadłym na skutek rozpoznania zażalenia M. M. (1) na postanowienie Sądu I instancji o odrzuceniu zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 6 września 2001 r., Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie II Cz 1106/02 oddalił zażalenie M. M. (1) na postanowienie Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 30 listopada 2001 r. wydanego w sprawie XV Co 2578/01.

W dniu 4 marca 2002 r. M. M. (1) wystąpił do Sądu Rejonowego w Szczecinie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r., wydanego w sprawie o sygn. akt I C 176/97. M. M. (1) sformułował ponadto wniosek o zabezpieczenie powództwa w przedmiotowej sprawie Wskazane postępowanie toczyło się w sprawie o sygn. I C 158/02 (symbol 021). Postanowieniem z dnia 5 lipca 2002 r. Sąd Rejonowy w Szczecinie oddalił wniosek o udzielenie zabezpieczenia. Zarządzeniem z dnia 30 sierpnia 2002 r. Przewodniczący zwrócił pozew w sprawie I C 158/02. Zarządzenie uprawomocniło się 24 października 2002 r.

Dowód:

- kserokopia wniosku egzekucyjnego z dnia 26 marca 2001 r. – k. 43,
- wydruki z systemu komputerowego – k. 119-121,
- wykaz czynności – k. 122,
- zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego k. 5 akt KM 2294/05,

- przesłuchanie w charakterze pozwanego B. P. – k. 193-194,
- pismo SR Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2016 r. – k. 159,
- kserokopia wniosku z dnia 4 marca 2002 r. – k. 44,
- kserokopia postanowienia SR w Szczecinie z dnia 5 lipca 2002 r. – k. 45-46,
- pismo SR Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 22 marca 2017 r. – k. 184,
- kserokopia postanowienia SO w Szczecinie z dnia 31 marca 2003 r. – k. 47.

Pismem z dnia 23 sierpnia 2008 r. (data wpływu do kancelarii komorniczej – 25 sierpnia 2008 r.) B. P. i A. P. zwrócili się do komornika sądowego D. P. o zwrot tytułu wykonawczego. Powyższe pismo pozostało bez odpowiedzi.

W listopadzie 2009 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym(...) w S. D. D. ustanowiona została zastępcą komornika sądowego D. P.. Wstąpiła ona w stan faktyczny zastany w kancelarii komorniczej D. P.. W związku z utworzeniem z dniem 1 stycznia 2009 r. w miejsce Sądu Rejonowego w Szczecinie: Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie i Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, sprawie KM 589/01 nadano nową sygnaturę – KM 4724/09. D. D. nie zetknęła się z aktami ww. sprawy. Podjęła ona działania zmierzające do ustalenia lokalizacji wskazanych akt egzekucyjnych, lecz okazały się one bezskuteczne. Sprawa egzekucyjna o sygn. akt KM 4724/09 figuruje w systemie komornika sądowego D. D. jako sprawa czynna. We wskazanej sprawie nie wpłynął wniosek o odtworzenie akt, ani o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

W dniu 4 maja 2009 r. w sprawie KM 4724/09 zlecono wydanie upoważnienia dla asesorów do dokonywania czynności egzekucyjnych.

Pismem z dnia 22 kwietnia 2012 r. B. P. i A. P. zwrócili się do komornika sądowego o zwrot tytułu wykonawczego. W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 30 lipca 2012 r., asesor komorniczy I. Ś. wskazał, że nie dysponuje aktami sprawy V KM 589/01 (KM 4724/09), ani też tytułami wykonawczymi. Czynność ta odnotowana została w systemie komputerowym jako „wewnętrzna notatka dot. przekazanej sprawy – odpowiedź do wierz. w KMO 1133/12”.

W dniu 9 maja 2016 r. w systemie komputerowym w sprawie KM 4724/09 odnotowano czynność „wewnętrzna notatka dot. przekazanej sprawy – S.: pismo pełnomocnika w-la o udzielenie informacji”, a dnia 12 maja 2016 r. odnotowano czynność „wewnętrzna notatka dot. przekazanej sprawy – KMO 273/16”. Pozostałe czynności odnotowane w systemie komputerowym w sprawie KM 4724/09 w okresie 30 maja 2016 r. -23 września 2016 r. dotyczą korespondencji z Sądem w przedmiotowej sprawie i wewnętrznych notatek w sprawach KMO 318/16, KMO 404/16 i KMO 500/16.

Zapisy ujawnione w systemie komputerowym w sprawie KM 4724/09, z uwagi na ich lakoniczny charakter, nie pozwalają na ustalenie rodzaju czynności egzekucyjnych przedsięwziętych we wskazanej sprawie. Nie ustalono z jakich składników majątkowych pozwanego prowadzona była egzekucja.

W sprawie KM 589/01 (KM 4724/09), poza wezwaniem z dnia 29 marca 2001 r. (które zostało zrealizowane) organ egzekucyjny nie zobowiązywał wierzycieli do podjęcia jakichkolwiek czynności, od realizacji których uzależnione byłoby dalsze prowadzenie postępowania egzekucyjnego.

Dowód:

- kserokopia pisma z dnia 23 sierpnia 2008 r. – k. 52 oraz k. 7 akt I Co 1510/12,
- przesłuchanie w charakterze pozwanego B. P. – k. 193-194,
- przesłuchanie świadka D. D. – k. 191-192,

- pismo komornika sądowego D. D. z dnia 12 lipca 2016 r. – k. 99,
- pismo komornika sądowego D. D. z dnia 6 września 2016 r. – k. 110,
- kserokopia wniosku z dnia 22 kwietnia 2012 r. – k. 52 oraz k. 8 akt I Co 1510/12,
- kserokopia pisma z dnia 30 lipca 2012 r. – k. 9 akt I Co 1510/12,
- wydruki z systemu komputerowego – k. 119-121,
- wykaz czynności – k. 122,
- przesłuchanie w charakterze pozwanego B. P. – k. 193-194.

Wnioskiem z dnia 26 października 2012 r. B. P. i A. P. wystąpili do Sądu Rejonowego w Gryficach o wydanie II tytułu wykonawczego w miejsce utraconego. Postanowieniem z dnia 18 lutego 2013 r. tutejszy Sąd wydał ponownie w zamian utraconych tytuł wykonawczy obejmujący wyrok Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie I C 176/97 oraz tytuł wykonawczy obejmujący wyrok Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie II Ca 589/98. Powołane postanowienie uprawomocniło się w dniu 12 marca 2013 r., a dnia 14 marca 2013 r. wydano B. P. i A. P. II tytuł wykonawczy.

Dowód:

- wniosek z dnia 26 października 2012 r. – k. 2 akt I Co 1510/12,
- postanowienie SR w Gryficach z dnia 18 lutego 2013 r. – k. 23.

W dniu 18 marca 2016 r. B. P. i A. P. wystąpili do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryficach P. S. z wnioskiem o wszczęcie – na podstawie II tytułu wykonawczego - postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi M. M. (1). Postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte w sprawie KM 506/16.

Niesporne.

W postępowaniu KM 589/01 (KM 4724/09) oraz w postępowaniu KM 506/16, do czasu zawieszenia postępowania na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 13 kwietnia 2016 r., na rzecz wierzycieli nie przekazano żadnych należności.

Niesporne, a nadto dowód:

- pismo komornika sądowego D. D. z dnia 12 lipca 2016 r. – k. 99
- pismo komornika sądowego P. S. z dnia 15 kwietnia 2016 r. – k. 36.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne.

Podstawę prawną wysuniętego w pozwie roszczenia stanowi art. 840 § 1 kpc. Zgodnie z powołaną regulacją prawną dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście; 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem

rozpoznania w sprawie; 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Powództwo z art. 840 § 1 kpc, jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych - podstawach wymienionych w pkt 1-3 omawianego przepisu. Por. też: uchwała SN z dnia 17 kwietnia 1985 r., III CZP 14/85, OSNC 1985, nr 12, poz. 192; wyrok SN z dnia 21 lipca 1972 r., II CR 193/72, OSNC 1973, nr 4, poz. 68; postanowienie SN z dnia 24 sierpnia 1973 r., II PZ 34/73, LEX nr 7295; postanowienie SN z dnia 18 marca 1971 r., I CZ 110/70, LEX nr 6896. Artykuł 840 § 1 pkt 2 kpc stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Na podstawie regulacji materialnoprawnych w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada). Por. np. uchwała SN z dnia 14 października 1993 r., III CZP 141/93, OSNC 1994, nr 5, poz. 102; uchwała SN z dnia 30 lipca 1974 r., III CZP 44/74, OSNC 1975, nr 5, poz. 78. Omawiany przepis w odniesieniu do orzeczeń sądowych wprowadza prekluzję co do zdarzeń zaszłych przed zamknięciem rozprawy, a zatem zanim jeszcze takie orzeczenie formalnie zostało wydane (Olimpia Marcewicz, Komentarz do art. 840 kpc, LEX).

Na płaszczyźnie przedmiotowej sprawy powód opierał powództwo opozycyjne na tej podstawie, że po powstaniu tytułu egzekucyjnego zasądzone nim świadczenie ulec miało przedawnieniu. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie potwierdziło słuszności tezy wysuniętej w pozwie.

Stosownie do treści art. 125 § 1 kc roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Powołana regulacja prawna statuuje instytucję przedawnienia w odniesieniu do roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczeń stwierdzonych ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd. Znajduje ona zatem zastosowanie do roszczenia objętego tytułem wykonawczym, którego wykonalność zwalcza powód w niniejszym postępowaniu. Dziesięcioletni albo trzyletni okres przedawnienia wskazany w ww. przepisie rozpoczyna bieg od chwili, kiedy orzeczenie sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju stanie się prawomocne. Przenosząc powyższe na płaszczyznę przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że okres przedawnienia w odniesieniu do roszczenia zasądzonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r. rozpoczął swój bieg od dnia 3 listopada 1998 r., kiedy to orzeczenie to stało się prawomocne.

Stosownie do treści art. 123 § 1 pkt 1 kc bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, wbrew odmiennym twierdzeniom podnoszonym pierwotnie przez powoda, że dnia 26 marca 2001 r. pozwani B. P. i A. P. wystąpili do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. D. P. z wnioskiem o wszczęcie – na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja

1998 r., wydanego w sprawie o sygn. akt I C 176/97 - postępowania egzekucyjnego przeciwko M. M. (1). Sprawie egzekucyjnej nadano sygnaturę KM 589/01. Niewątpliwie więc bieg przedawnienia roszczenia zasądzonego tytułem

wzkonawczyzm w sprawie I C 176/97 przerwany został poprzez zainicjowanie przez pozwanych postępowania egzekucyjnego, tj. z dniem 26 marca 2001 r. Nie budzi bowiem zastrzeżeń, że złożenie wniosku egzekucyjnego przez wierzycieli stanowi akcję zaczepną w stosunku do dłużnika i jest klasycznym przykładem czynności przedsięwziętej przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia. Odnotować przy tym należy, że do dnia wystąpienia z wnioskiem egzekucyjnym przez pozwanych, przedawnienie roszczeń objętych tytułem wykonawczym jeszcze nie nastąpiło - tak w odniesieniu do roszczenia głównego, jak i w odniesieniu do odsetek. Jeśli bowiem chodzi o roszczenie główne i odsetki za opóźnienie wymagalne w dacie uprawomocnienia się wyroku stanowiącego tytuł egzekucyjny – termin ich przedawnienia określić należy jako 10 letni, a zatem upływający w dniu 4 listopada 2008 r. Co się zaś tyczy stwierdzonych wyrokami roszczeń o odsetki za opóźnienie należne i wymagalne po dniu uprawomocnienia się wyroku – termin ich przedawnienia wynosi 3 lata (wyrok SN z dnia 15 stycznia 2014 r., I CSK 197/13), a zatem upłynąłby w dniu 4 listopada 2001 r. Wierzyciele przed wskazanymi datami zainicjowali natomiast postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 589/01, co skutecznie przerwało bieg przedawnienia, na które powołuje się powód.

Zgodnie z treścią art. Art. 124 § 1 kc po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Na mocy § 2 powołanej regulacji prawnej w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Nie ulega wątpliwości, że na płaszczyźnie przedmiotowej sprawy przerwanie przedawnienia nastąpiło przez czynność dokonaną przez wierzyciela przed organem egzekucyjnym (powołanym do egzekwowania roszczeń danego rodzaju). Powyższa okoliczność implikuje wniosek, że bieg przedawnienia roszczeń objętych wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r., wydanego w sprawie o sygn. akt I C 176/97, mógł rozpocząć się na nowo dopiero po zakończeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 589/01. Pod pojęciem „zakończenia postępowania egzekucyjnego” należy rozumieć prawomocne zakończenie tego postępowania. Jak bowiem wskazał Sąd Apelacyjny w Szczecinie w postanowieniu z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt I ACz 953/12, termin przedawnienia po jego przerwaniu biegnie na nowo od daty uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie, o którym mowa w art. 124 § 2 kc. To bowiem w dacie uprawomocnienia się orzeczenia powstaje stan pewności (definitywności) co do sposobu zakończenia postępowania, a co za tym idzie orzeczenie wywołuje skutki przewidziane w art. 365 § 1 kpc. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić zatem należy, że bieg przedawnienia roszczeń objętych wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryficach wyrokiem 7 maja 1998 r., wydanego w sprawie o sygn. akt I C 176/97, mógł rozpocząć się na nowo dopiero po prawomocnym zakończeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 589/01. Tymczasem przeprowadzone postępowanie dowodowe, w kształcie zaoferowanym przez powoda, doprowadza do przekonania, że postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 589/01 (KM 4724/09) nie zakończyło się do tej pory prawomocnie.

Wyraźnego podkreślenia wymaga w tym miejscu fakt, że koniecznym warunkiem uzyskania przez stronę powodową orzeczenia sądowego uwzględniającego zgłoszone w postępowaniu cywilnym roszczenia jest udowodnienie faktów prawotwórczych dotyczących podnoszonych w procesie twierdzeń. Jest to ogólna zasada prawa cywilnego zawarta w treści art. 6 k.c., zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Sformułowanie „wywodzi skutki prawne” odnosi się do strony postępowania i ma to znaczenie, że podkreśla zależność między kierunkiem aktywności dowodowej strony, a faktami prawnymi, które ma ona wykazać. Przedmiotem dowodu są fakty istotne dla rozstrzygnięcia, które można określić jako prawne (art. 227 k.p.c.), wśród tych faktów należy wyróżnić te fakty, z których strona wywodzi skutki prawne i które są opisane w hipotezach norm prawa cywilnego materialnego (por. Henryk Dolecki, „Ciężar dowodu w polskim procesie cywilnym”, Warszawa 1998, str. 112, 131). Kierunek aktywności dowodowej stron wyznacza norma wyrażona w art. 6 k.c. wskazując (wraz z normami prawa materialnego), które fakty podlegają udowodnieniu. Uzupełnieniem powyższych regulacji jest dyspozycja wyinterpretowana z normy art. 232 kpc stosownie do treści którego, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przenosząc powyższe rozważania na płaszczyznę przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że to rzeczą powoda było, aby wykazać, że na płaszczyźnie

przedmiotowej sprawy ziściły się wszystkie przesłanki warunkujące zasadność wysuniętego w pozwie żądania. W ocenie Sądu powód nie wywiązał się powyższego obowiązku, albowiem nie wykazał, aby wskutek prawomocnego zakończenia postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 589/01 (KM 4724/09), przedawnienie - na które powołuje się uzasadniając żądanie pozwu – rozpoczęło swój bieg na nowo. Istotnych trudności w zakresie poczynienia ustaleń w odniesieniu do postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 589/01 (KM 4724/09) nastrocza okoliczność, że akta tejże sprawy zaginęły i nie zostały nigdy odtworzone. Sąd (realizując wniosek dowodowy pozwanych) w ramach toczącego się w niniejszej sprawie postępowania podjął czynności zmierzające do ustalenia lokalizacji ww. akt, niemniej jednak okazały się one bezskuteczne. Tymczasem powód, który z faktu ewentualnego zakończenia postępowania egzekucyjnego w rozważanej sprawie wywodził skutki prawne, nie naprowadził żadnych wniosków dowodowych w analizowanym zakresie. Faktem pozostaje natomiast na płaszczyźnie przedmiotowej sprawy, co w sposób niebudzący wątpliwości wynika z wydruków systemu komputerowego komornika sądowego D. D. oraz z jej zeznań w charakterze świadka, że sprawa KM 4724/09 (poprzednio KM 589/01) pozostaje czynna, gdyż do tej pory nie została ona umorzona. Jednocześnie – z uwagi na lakoniczny charakter zapisów dotyczących ww. sprawy, ujętych w systemie komputerowym komornika sądowego, nie sposób w oparciu o nie odtworzyć rzeczywistego rodzaju (charakteru) czynności egzekucyjnych przedsięwziętych we wskazanej sprawie. Tym samym brak jest podstaw do uznania słuszności tezy, jakoby egzekucja w sprawie 4724/09 (poprzednio KM 589/01) umorzyć się miała z mocy samego prawa. Zapisy ujęte w wykazie czynności na k. 122 nie wskazują, aby wierzyciele (pозwani) byli w toku ww. postępowania egzekucyjnego zobowiązani do podjęcia określonych czynności, które potrzebne były do dalszego prowadzenia postępowania. Tym bardziej zapisy te nie dokumentują tego, jakby pozwani (wierzyciele) czynności takich zaniechali. B. P., będąc przesłuchiwanym w charakterze pozwanego wyraźnie takową ewentualność wykluczył. W ocenie Sądu sama okoliczność, że od daty zainicjowania postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 4724/09 (poprzednio KM 589/01) upłynęło 16 lat nie powoduje automatycznie zakończenia tego postępowania z uwagi na upływ czasu. Nie znając bowiem charakteru czynności przedsięwziętych w toku tego postępowania przez organ egzekucyjny, nie zachodzą zdaniem Sądu podstawy, by twierdzić, że postępowanie to uległo umorzeniu z mocy prawa. Należy mieć na uwadze, że obowiązująca poprzednio instytucja umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa stanowiła swoistą sankcję dla wierzyciela, który nie przejawiał zainteresowania toczącym się postępowaniem egzekucyjnym i nie podejmował przez okres roku czynności niezbędnych do jego kontynuowania. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało, aby zarzuty tego rodzaju można było postawić pozwanym. Jednocześnie odnotować należy, że postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 4724/09 (poprzednio KM 589/01) pozostaje aktualnie w toku także za sprawą dłużnika (powoda), który przez te wszystkie lata nie podjął działań zmierzających do spowodowania jego zakończenia, pomimo jego kontynuowania bez akt sprawy i bez tytułu wykonawczego (który wraz z aktami został zagubiony). I ta okoliczność nie skutkuje jednak zdaniem Sądu automatycznym zakończeniem analizowanego postępowania. Powód w istocie nie naprowadził zaś żadnych dowodów dla wykazania, że wierzyciele zaniechali przedsięwzięcia czynności koniecznych do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, a zatem nie wykazał, aby postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 4724/09 (poprzednio KM 589/01) umorzyło się z mocy samego prawa. Tym samym M. M. (1) w żaden sposób nie udowodnił, aby postępowanie egzekucyjne we wskazanej sprawie prawomocnie zakończyło się, a w konsekwencji nie wykazał, aby bieg przedawnienia świadczenia objętego zwalczanym tytułem wykonawczym rozpoczął się na nowo. Z uwagi na wciąż czynne (niezakończone) postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 4724/09 (poprzednio KM 589/01), bieg przedawnienia roszczeń objętych wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I C 176/97, nadal pozostaje zawieszony, a rzeczne roszczenia nie uległy przedawnieniu.

Oceny tej nie czyni zdaniem Sądu odmienną okoliczność, że pozwani - w oparciu o II tytuł wykonawczy wydany w miejsce utraconego - zainicjowali przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Gryficach w dniu 18 marca 2016 r. kolejne postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 506/16. Sąd dostrzega swoisty dualizm jaki na płaszczyźnie przedmiotowej sprawy wytworzył się w zakresie postępowania egzekucyjnego. W istocie bowiem w odniesieniu do osoby dłużnika czynne pozostają obecnie dwa postępowania egzekucyjne, co jest zdecydowanie niepożądane i winno być wyeliminowane, jednakże w oparciu o inne instrumenty prawne, aniżeli wdrożone przez powoda w przedmiotowym postępowaniu. Sam zaś fakt, że w oparciu o II tytuł wykonawczy (niejako odtworzony w miejsce I) z wniosku pozwanych Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w(...) P. S. prowadzi postępowanie w

sprawie KM 506/16, w żaden sposób nie niweczy skutków postępowania egzekucyjnego w nadal czynnej i prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) w S. D. D. w sprawie KM 4724/09 (poprzednio KM 589/01), a w szczególności nie powoduje jej zakończenia.

Sąd zachował przy tym w polu wiedzenia, że wierzyciele wystąpili o wydanie II tytułu wykonawczego w miejsce utraconego w dniu 26 października 2012 r., a postanowieniem z dnia 18 lutego 2013 r. tutejszy Sąd wydał ponownie w zamian utraconych tytuł wykonawczy obejmujący wyrok Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie I C 176/97 oraz tytuł wykonawczy obejmujący wyrok Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie II Ca 589/98. Powołane postanowienie uprawomocniło się w dniu 12 marca 2013 r., a dnia 14 marca 2013 r. wydano B. P. i A. P. II tytuł wykonawczy. Wierzyciele wystąpili zaś z wnioskiem egzekucyjnym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) P. S. w dniu 18 marca 2016 r. W ocenie Sądu nie zachodzą jednak podstawy do częściowego pozbawienia wykonalności ponownie wydanego w miejsce utraconego tytułu wykonawczego w zakresie odsetek za opóźnienie należnych i wymagalnych po dniu uprawomocnienia się wyroku - za okres 3 dni, tj. od 15 marca 2013 r. do dnia 17 marca 2013 r. Nie należy bowiem zatracać z pola widzenia, że postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 4724/09 (poprzednio KM 589/01) nie zostało prawomocnie zakończone - jest czynne, a wierzyciele korzystają z dobrodziejstwa płynącego z tego faktu, tj. z przerwania i zawieszenia biegu przedawnienia roszczenia objętego zwalczanym tytułem wykonawczym. W ocenie Sądu nie jest możliwe częściowe pozbawienie wykonalności tego tytułu wykonawczego z uwagi na opisaną powyżej okoliczność przy jednoczesnym kontynuowaniu postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 4724/09.

Kierując się zaprezentowanymi względami, Sąd oddalił powództwo, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie I wyroku.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie ustalono w oparciu o całokształt dowodów dokumentarnych zgromadzonych zarówno w niniejszej sprawie, jak i sprawach do niej dołączonych. Autentyczność tych dowodów nie była przez strony kwestionowana, ani też nie wzbudziła ona wątpliwości Sądu. Sąd uznał za wiarygodne pismo z Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2016 r. W ocenie Sądu w piśmie omyłkowo wskazano przedmiot postępowania jako wyjęcie spod egzekucji, albowiem symbol 021 dotyczy pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego. Sąd uznał za w pełni wiarygodne twierdzenia pozwanego przesłuchanego w charakterze strony oraz zeznania świadka D. D.. Zeznania B. P., podobnie jak zeznania ww. świadka, pozostawały logiczne, spójne i korespondowały tak ze sobą, jaki z dowodowymi dokumentarnymi zgromadzonymi w aktach niniejszej sprawy i aktach spraw dołączonych do tej sprawy. Twierdzeniom powoda Sąd odmówił natomiast walor wiarygodności. Odnotować należy, że zeznania M. M. (1) pozostają wewnątrznie sprzeczne i nie znajdują potwierdzenia w zeznaniach świadka D. D., twierdzeniach B. P. i dowodach z dokumentów. Powód pierwotnie utrzymywał, że nie ma żadnej wiedzy, aby z udziałem stron niniejszego postępowania toczyły się jakiegokolwiek „inne postępowania”. Będąc przesłuchiwanym w charakterze strony przyznał natomiast, że wiedział o toczącym się postępowaniu egzekucyjnym w sprawie KM 589/01. Powyższe implikuje twierdzenie, że zeznania powoda cechują się niekonsekwencją i brakiem wewnętrznej spójności. Jednocześnie powód utrzymywał, że nie docierały do niego żadne informacje o ewentualnych postępowaniach, bo zmienił adres zamieszkania i pozbawiony został możliwości obrony praw. Forsowanym przez M. M. (1) twierdzeniom przeczą zgromadzone w sprawie dowody dokumentarne, z których jednoznacznie wynika, że powód, będący dłużnikiem pozwanych, podejmował czynności procesowe wskazujące na fakt, że miał on pełną świadomość toczącej się przeciwko niemu egzekucji komorniczej (wystąpił powództwem o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – pozew zwrócono, złożył skargę na czynność komornika). Uwzględniając powyższe Sąd ocenił zeznania powoda jako niewiarygodne. Nie zasługiwały one na uwzględnienie również w takim zakresie, w jakim powód utrzymywał, że postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 4724/09 zostało umorzone. Okoliczność ta nie została bowiem potwierdzona żadnym miarodajnym dowodem. W ocenie Sądu treść zeznań powoda i prezentowane przezeń stanowisko procesowe ukierunkowane były na uzyskanie korzystnego rozstrzygnięcia w sprawie, nie znajdując odzwierciedlenia w pozytywnie zweryfikowanym materiale dowodowym.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II wyroku, kierując się ogólną odpowiedzialnością stron postępowania za jego wynik, w oparciu o dyspozycję art. 98 k.p.c. Zgodnie z dyspozycją art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę ma obowiązek zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony

(koszty procesu). Skoro zatem pozwani wygrali proces w całości, powód winien zwrócić im solidarnie koszty procesu w całości. Celowym kosztem dochodzenia praw przez pozwanych był wydatek związany z wynagrodzeniem adwokata, który ich reprezentował, wynoszący w tej sprawie – według stawki minimalnej 2.400 zł. Podstawą prawną, w oparciu o którą określono wynagrodzenie adwokata będącego pełnomocnikiem strony pozwanej, stanowią uregulowania zawarte w § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015.1800).

SSR Małgorzata Kowalska